

Eindrapportage

Final Report

Lang leve(n) uw woning

Live longer in your home

Pieter Oosterhoff, Bouwkunde
Bob Schouten, Bouwkunde
Aik Verlinden, Commerciële Economie
Rick Waltman, Bouwkunde
Pieter Oosterhoff, Building Engineering
Bob Schouten, Building Engineering
Aik Verlinden, Commercial Economics
Rick Waltman, Building Engineering

In opdracht van:
- Minor Stad en Land, Co-creatie en Transitie
- Zuyd Hogeschool

11 juni 2019

Zuyd
Hogeschool

TITELBLAD

ALGEMEEN

Titel: Lang leve(n) uw woning
In opdracht van: Zuyd Hogeschool
Minor Stad & Land, Co-creatie en Transitie
Datum: 11 juni 2019

AUTEURS

Naam: Pieter Oosterhoff
Woonplaats: Barneveld
Opleiding: Bouwkunde
Instelling: Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN)
Telefoonnummer: +31 6 58928164
Emailadres: pietrrroosterhoff@gmail.com

Naam: Bob Schouten
Woonplaats: Wijchen
Opleiding: Bouwkunde
Instelling: Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN)
Telefoonnummer: +31 6 37294367
Emailadres: bob_schouten@hotmail.nl

Naam: Aik Verlinden
Woonplaats: Horst
Opleiding: Commerciële Economie
Instelling: Fontys Eindhoven
Telefoonnummer: +31 6 29423089
Emailadres: aikverlinden@hotmail.com

Naam: Rick Waltman
Woonplaats: Wijchen
Opleiding: Bouwkunde
Instelling: Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN)
Telefoonnummer: +31 6 29273582
Emailadres: rick_awc@live.nl

VOORWOORD

Voor u ligt het eindrapport van projectgroep Zuyd. Een half jaar lang hebben wij (Pieter, Bob, Aik en Rick) gewerkt aan de ontwikkeling van een online tool waarbij huizenbezitters hun woning kunnen testen op de mate van levensloopbestendigheid. De tool is onderdeel van een project in de provincie Limburg, waarbij levensloopbestendig wonen op de kaart gezet wordt. Het project is opgestart door lokale ondernemers uit de gemeente Horst aan de Maas en wordt ondersteund door verschillende partijen, waaronder de gemeente en Zuyd Hogeschool.

Wij zijn ervan overtuigd dat de energie en tijd die we in het project gestopt hebben zich uitbetalen, en dat de opdrachtgever, de eindgebruiker van de tool en de docenten van de minor Stad en Land content en tevreden zijn met hetgeen we opgeleverd hebben.

In de weg naar het eindresultaat toe zijn we uiteraard obstakels tegengekomen, waarbij het stressgehalte naar een hoog niveau getild werd. Hierbij heeft met name het programma waarin we de tool ontwikkelde ons regelmatig tegengewerkt. Ondanks deze moeilijkheden zijn we trots op het eindresultaat en op de wijze waarop we het proces ingericht hebben.

Zonder hulp en goede begeleiding hadden we de tool en het eindrapport nooit naar tevredenheid en op het huidige niveau op kunnen leveren. Wij zijn dankbaar voor alle input die we gekregen hebben en willen dan ook iedereen bedanken die, op welke wijze dan ook, bijgedragen heeft aan de totstandkoming van het eindresultaat.

In het bijzonder willen we de contactpersoon vanuit de opdrachtgever, Jeanne Heijkers, bedanken voor de leerzame, uitdagende en vooral ook leuke opdracht. Daarnaast willen we haar bedanken voor de begeleiding, ondersteuning en fijne samenwerking.

Ook willen wij Dort Spierings en Gijs Pelgrom bedanken voor het meedenken, de behulpzaamheid en de assistenties.

Verder zouden we Lars Pacbier willen bedanken voor het beschikbaar stellen van het programma waarmee we de online tool hebben kunnen ontwikkelen.

Tot slot willen we graag de ondernemers in de stuurgroep bedanken, voor de kritische blik en het meedenken, en alle medestudenten van de minor Stad en Land. Waar mogelijk hebben we elkaar geholpen bij de verschillende projecten.

Al met al zijn wij content met de opgeleverde tool en dit eindrapport. Wij wensen u veel plezier met het lezen van dit eindrapport.

Pieter Oosterhoff,

Bob Schouten,

Aik Verlinden,

Rick Waltman

Nijmegen, 06 juni 2019

SAMENVATTING | SUMMARY

In opdracht van Zuyd Hogeschool hebben vier studenten vanuit de minor Stad en Land gewerkt aan de ontwikkeling van een online tool waarmee woningbezitters hun woning kunnen testen op de mate van levensloopbestendigheid. In de gemeente Horst aan de Maas is een project opgezet om levensloopbestendig wonen op de kaart te zetten, waar de online tool een onderdeel van is. De projectgroep heeft gewerkt volgens een agile werkwijze, in de scrum vorm. In plaats van het schrijven van een plan van aanpak heeft de groep een dynamische, efficiënte en overzichtelijke werkwijze gehanteerd. Meer informatie over deze werkwijze is te vinden in dit rapport.

De totstandkoming van de online tool heeft veel onderzoek en tijd gevergd. Zo is er onderzoek gedaan naar de omgeving in de gemeente Horst aan de Maas en referentiewebsites. In de omgevingsanalyse is gekeken naar het voorzieningenniveau, demografische gegevens en woningcijfers van de gemeente Horst aan de Maas. Hierbij valt op dat de verschillen in de gemeente groot zijn met betrekking tot de voorzieningen. Vanuit de kerkdorpen zijn de voorzieningen vaak op enkele kilometers afstand gelegen. Er is hierbij gekeken naar de nabijheid van supermarkten, openbaar vervoer, apotheken en pinautomaten. Met betrekking tot de demografische gegevens valt op dat de vergrijzing ook in deze regio een rol speelt. Het percentage ouderen is ook in deze regio hoog. Verder valt op dat een groot deel van de woningen in deze gemeente een koopwoning betreft, namelijk meer drie op de vier woningen blijkt een koopwoning te zijn. Door vergelijkbare online tools te bestuderen zijn er do's en dont's boven water gekomen en is inspiratie opgedaan. Ook is er literatuuronderzoek gedaan door het reeds uitgevoerde vooronderzoek te bestuderen. Hierbij is onder andere gekeken naar factoren waarom mensen langer zelfstandig willen en kunnen blijven wonen, naar stimuleringsregelingen vanuit de overheid en naar redenen waarom men hun woning wel of niet levensloopbestendig maakt.

Aan de hand van het onderzoek is er uiteindelijk een tool gecreëerd die, voor zover dat mogelijk is, geschikt is om een woning te testen op levensloopbestendigheid. Vanwege de beperkte mogelijkheden van het programma waarmee de tool opgezet is, Easy-LMS, zijn niet álle gestelde wensen daadwerkelijk geïmplementeerd in de tool. Aan de hand van de in dit rapport beschreven bevindingen en de huidige staat van de online tool kan er met behulp van een webdesigner en een ander programma een tool ontwikkeld worden die voldoet aan de wensen.

De huidige online tool is werkend, echter voldoet deze niet (volledig) aan de wensen vanuit de betrokkenen. Zo kan er geen uitleg gegeven worden bij vragen en antwoordmogelijkheden, kunnen vragen niet overgeslagen worden na een bepaald antwoord op een vorige vraag, zijn de gebruikte afbeeldingen niet altijd professioneel (genoeg) en is de omgeving niet in de tool verwerkt zoals vooraf gehoopt werd. Deze zaken dienen met behulp van een ander programma verholpen te worden om een tool op te leveren die écht een meerwaarde is voor zowel het projectteam als de eindgebruiker, zijnde de woningbezitter.

Samenvattend geeft dit rapport een beeld van hoe een tool er mogelijk uit zou komen te zien, inclusief mogelijke vragen en afbeeldingen. Het uitgevoerde onderzoek biedt een basis voor de opzet van een tool die voldoet aan de wensen en behoeftes. Verder worden er aanbevelingen gedaan die niet in de huidige tool verwerkt zijn, vanwege de beperkte mogelijkheden in het programma waarmee de huidige tool ontwikkeld is.

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	1
1.1 Opdrachtbeschrijving	1
1.2 Hoofdvraag en doelgroep.....	1
1.3 De verschillende domeinen	2
1.4 Werkwijze: Agile	4
2. Onderzoek en methodiek.....	6
2.1 Literatuuronderzoek.....	6
2.2 Omgevingsanalyse.....	12
2.3 Referentiewebsites.....	20
3. De tool	24
4. Integrale testfase.....	27
5. Aanbevelingen.....	28
Bibliografie	32

1. INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt de opdracht uitgebreid beschreven en worden de verschillende domeinen die een rol spelen in het project uitgelicht.

1.1 OPDRACHTBESCHRIJVING

Vergrijzing is anno 2019 een actueel thema. De bevolkingssamenstelling verandert gezien de stijging van het aantal ouderen, en daarmee de stijging van de gemiddelde leeftijd. Door de vergrijzing worden diverse onderwerpen en vraagstukken relevant, waaronder het vraagstuk met betrekking tot de huisvesting van het groeiend aantal ouderen. In de huidige maatschappij wordt geprobeerd om ouderen zo lang mogelijk thuis te laten wonen. Dit vergt aanpassingen aan woningen, om ervoor te zorgen dat deze woningen geschikt zijn voor bewoning op hoge leeftijd.

In de gemeente Horst aan de Maas is een samenwerking opgezet tussen lokale MKB-ondernemingen, de gemeente en Zuyd Hogeschool om levensloopbestendig wonen in de gemeente op de kaart te zetten. Uit vooronderzoek is gebleken dat een relatief groot deel van de bewoners wil blijven wonen in het huis waarin zij op dit moment wonen. Echter is slechts een klein deel van de woningen levensloopbestendig. Daarnaast valt op dat een groot deel van de woningen in deze gemeente in particulier bezit is, namelijk 75,5% (CBS Statline, 2019).

Bovenstaande factoren maken Horst aan de Maas een gemeente waar levensloopbestendig wonen op de kaart gezet dient te worden. Om bewoners te helpen in dit proces bestond de wens om een tool te plaatsen op de (project)website van levensloopbestendigwonenlimburg.nl, waarbij men eenvoudig een globaal beeld krijgt bij de mogelijkheden die zijn of haar woning biedt met betrekking tot het levensloopbestendig maken van de woning. Hierbij was het van belang dat de focus niet werd gelegd op (enkel) senioren, maar juist ook op personen in de leeftijdscategorie vanaf 40 jaar. Om de doelgroep te enthousiasmeren voor levensloopbestendige aanpassingen moet er gedacht worden vanuit comfortverhoging, welzijnsvergroting en gemak. Een ruime badkamer met inloopdouche en brede deuren zijn voorbeelden van aanpassingen die voor iedereen aantrekkelijk (kunnen) zijn, en dus niet alleen voor senioren. De online tool geldt als onderdeel van een groter project, waarbij zoals benoemd levensloopbestendig wonen centraal staat.

Kijkende naar levensloopbestendigheid is het niet enkel de woning zelf die bepaalt in hoeverre men er levensloopbestendig kan wonen. Ook de omgeving speelt hierbij een rol. De afstand tot (belangrijke) voorzieningen is een factor welke ook meegenomen is in dit project.

1.2 HOOFDVRAAG EN DOELGROEP

1.2.1 HOOFDVRAAG

De hoofdvraag is als volgt geformuleerd:

“ Welke vorm kan een integrale tool voor advisering over en realisatie van aanpassingen aan de woning in het kader van levensloopbestendigheid hebben, en welke strategieën werken om de doelgroep 40 t/m 70 jaar tot gebruik van de dienst en een investeringsbeslissing aan te zetten? ”

1.2.2 DOELGROEP

De doelgroep betreft huizenbezitters van 40 tot 75 jaar. Personen binnen de doelgroep dienen aangezet te worden tot de implementatie van preventieve, levensloopbestendige aanpassingen aan hun woningen.

1.3 DE VERSCHILLENDE DOMEINEN

Samenwerking en co-creatie spelen een belangrijke rol in het project. Hierbij is het belangrijk om een beeld te krijgen van de verschillende domeinen die betrokken zijn bij het project. De domeinen zijn gespecificeerd aan de hand van kennisgebieden. Het is namelijk belangrijk dat de verschillende domeinen in dezelfde abstractie blijven. De volgende kennisgebieden spelen een rol binnen dit project:

- **Sociale domein**
De sociale kant van het project speelt een belangrijke rol, levensloopbestendig wonen gaat niet enkel om woningaanpassingen.
- **Stedenbouwkunde**
Het in kaart brengen van de omgeving speelt eveneens een grote rol; welke voorzieningen zijn er op loopafstand?
- **Bouwkunde**
Kennis over levensloopbestendige aanpassingen en verbouwingen in én aan woningen is noodzakelijk.
- **ICT en websiteontwikkeling**
De ontwikkeling van de websitetool is belangrijk om levensloopbestendigheid om de kaart te zetten en de doelgroep aan te sporen tot actie.
- **Marketing**
Ook marketing speelt een rol binnen het project, omdat de potentiële doelgroep de website moet zien te vinden. De website moet aantrekkelijk in de markt gezet worden.

1.3.1 VERBINDING MET DE VERSCHILLENDE KENNISGEBIEDEN

De kennisgebieden zijn op diverse manieren geraadpleegd door de projectgroep. Onderstaand is uitgewerkt op welke wijze dit gedaan is.

1. SOCIALE DOMEIN:

Het sociale domein is geraadpleegd door ook de sociale kant van het project te bekijken. Zo is het voor een bewoner niet alleen van belang dat de woning voldoet aan de standaarden van een levensloopbestendige woning, want wanneer een bewoner tot op hoge leeftijd in dezelfde woning zou willen blijven woning is vereenzaming bijvoorbeeld een relevant thema. Het is van belang om ook te kijken naar de eventuele aanwezigheid van een ontmoetingscentrum in de nabije omgeving van een woning. De projectgroep is met betrekking tot dit onderwerp de dialoog aangegaan met de opdrachtgever en lokale ondernemers in de stuurgroep van het levensloopbestendig wonen Limburg project. Uiteindelijk is de conclusie dat het schenken van aandacht aan de nabijheid van een ontmoetingsplek goed is om te dienen als wake-up call voor gebruikers van de tool, zodat men ook hierover nadenkt.

2. STEDENBOUWKUNDE:

Het stedenbouwkundig domein is geraadpleegd door nadrukkelijke aandacht te schenken aan de omgeving van de woning. Niet alleen een ontmoetingsplek speelt hierbij namelijk een rol, maar ook andere voorzieningen, zoals een supermarkt, pinautomaat, zorginstelling, apotheek en openbaar vervoer. Al deze aspecten zijn onder de loep genomen, en over al deze aspecten is nagedacht hoe deze geïmplementeerd kunnen worden in de tool. De projectgroep heeft met betrekking tot dit onderwerp gesproken met docenten vanuit de HAN, maar ook met de opdrachtgever over de wenselijkheid van deze implementatie vanuit de stuurgroep. Uiteindelijk is de projectgroep samen met de opdrachtgever en de stuurgroep in gesprek geweest over de inhoud van de tool, waaronder dus ook de meerwaarde van de implementatie van de omgeving in de tool.

3. BOUWKUNDIG DOMEIN

Het bouwkundig domein is geraadpleegd door de kennis van de bouwkunde studenten te gebruiken in de opzet van de tool. Daarnaast is er onderzoek gedaan op internet naar de kosten van bepaalde bouwtechnische ingrepen. De projectgroep is tijdens een door de projectgroep georganiseerde bijeenkomst in gesprek geweest met ondernemers welke ook over bouwtechnische kennis beschikte over verschillende bouwkundige aanpassingen van woningen.

4. ICT EN WEBSITEONTWIKKELING

De projectgroep is op eigen gelegenheid naar Heerlen gereisd om in gesprek te gaan met de verstrekker van het programma waarmee de tool ontwikkeld is. Hierbij is besproken hoe het programma werkt en welke mogelijkheden het programma biedt. Uiteindelijk is ook de opdrachtgever bij deze bijeenkomst betrokken en is er kruislings gecommuniceerd over het inrichten van de online tool.

5. MARKETING

De commercie rondom de online tool zal plaatsvinden op het moment dat de tool daadwerkelijk geïmplementeerd is op de website en klaar is om gebruikt te worden door de doelgroep. Vanwege het feit dat de tool nog niet in gebruik is genomen zal marketing pas in een later stadium betrokken worden bij het project.

1.3.2 VERSCHILLENDE BELANGEN

Tijdens de start van het project zijn de verschillende belanghebbenden met elk hun eigen belangen in kaart gebracht. Door in gesprek te treden met alle partijen kunnen tegenstrijdige belangen getackeld worden en kan er toegewerkt worden naar een eindproduct dat voldoet aan de wensen en behoeftes van alle belanghebbenden. De grootste tegenstrijdigheid hierbij was het verschil in verwachtingen van de docenten en de verwachtingen van de lokale ondernemers. De docenten hadden de wens dat de omgeving een groot aandeel zou krijgen binnen het project en de uiteindelijke tool. Echter hadden de lokale ondernemers bij voorkeur niet veel elementen over de omgeving in de tool. Het doel van de tool is uiteindelijk dat de ondernemers op gesprek mogen komen bij de bewoners en de bewoners zover krijgen om levensloopbestendige aanpassingen en investeringen te doen aan en in hun woning. Op het moment dat bewoners te zien krijgen dat de woning niet op een geschikte locatie ligt, in verband met het gebrek aan de nabijheid van voorzieningen, kan men erop aangespoord worden om te verhuizen in plaats van om investeringen te doen aan hun woning, en dus een beroep te doen op de diensten van de ondernemers.

1.4 WERKWIJZE: AGILE

De projectgroep heeft gewerkt volgens een alternatieve werkwijze. In plaats van werken volgens een plan van aanpak is er gekozen voor een andere methode. In eerste instantie is er een opzet gemaakt voor een plan van aanpak, deze is te vinden in de bijlage (nummer 1). Echter waren er intern twijfels bij deze werkwijze en is er uiteindelijk gekozen voor en gewerkt volgens de agile werkwijze, in de scrum vorm. Dit houdt in dat er gewerkt is met een product backlog en een sprint backlog. Alle stukken die opgeleverd dienen te worden, worden op een memo geschreven en krijgen een plekje op de product backlog. De projectleden gaan in de startfase individueel brainstormen over de stukken waarvan zij denken dat deze op de product backlog dienen te komen en schrijven deze op memo's. Vervolgens gaan de projectleden met elkaar hierover in discussie en stellen zij samen vast welke stukken uiteindelijk op de product backlog komen.

De product backlog geldt als de overkoepelende to-do-list. De sprint backlog bestaat uit drie schema's: 'to do', 'doing' en 'done', en geldt als de wekelijkse planning. In eerste instantie worden de stukken die in de betreffende week opgeleverd moeten worden onder 'to do' geplaatst. Op het moment dat er gewerkt wordt aan één van de onderdelen wordt deze onder 'doing' geplaatst, en wanneer het onderdeel afgerond is krijgt deze een plekje onder 'done'.

De agile werkwijze zorgt voor een dynamische, eenvoudige, maar ook gestructureerde aanpak. Er kan relatief gemakkelijk ingespeeld worden op tussentijdse wijzigingen, welke in een project veelvuldig voorkomen. De memo's kunnen eenvoudig van de backlog aangepast of verwijderd worden. Dit zorgt voor een hoge flexibiliteit. Ook zorgt het voor een overzichtelijk beeld van het werk dat nog gedaan dient te worden, wat resulteert in een hoge efficiëntie. Verder wordt er in deze werkvorm goed met elkaar gecommuniceerd. Tijdens de start van een nieuwe week wordt er gezamenlijk bepaald welke stukken in de betreffende week opgeleverd dienen te worden, en dus op de sprint backlog geplaatst worden. Op deze manier is het voor alle projectleden duidelijk wie waar mee bezig is. Tenslotte voorkomt men dat er veel tijd wordt besteed aan het schrijven van een plan van aanpak waar men naderhand geen tot weinig aandacht meer aan schenkt.

De scrum werkwijze is visueel weergegeven op figuur 1.1 en 1.2, waar de product backlog en de sprint backlog afgebeeld zijn. In de bijlage is een uitgebreidere uitleg te vinden over de agile werkwijze en de scrum vorm, zie bijlage nummer 2.

Figuur 1.1 Product backlog

Figuur 1.2 Sprint backlog

1.4.1 DE ROLLEN

In een scrum-team hebben de leden van het team verschillende rollen. Zo is er in een scrum-team een scrum master, een product owner (producteigenaar) en een ontwikkelteam. De verschillende rollen zijn als volgt verdeeld:

DE SCRUM MASTER

De scrum master is degene die het proces begeleidt en faciliteert. De scrum master is de bewaker van de scrum-werkwijze en ziet erop toe dat het ontwikkelteam volgens het scrum-plan werkt en blijft werken. Het doel van de scrum master is om het proces en de samenwerking beter te laten verlopen, aan de hand van de scrum-werkwijze. De scrum master binnen het levensloopbestendig wonen Limburg project is Bob.

HET ONTWIKKELTEAM

Het ontwikkelteam bestaat uit de personen die werken aan de tussen- en eindresultaten, in dit geval de online tool en het daarbij behorende tussen- en eindrapport. Goede communicatie en samenwerking tussen de leden van het ontwikkelteam is van groot belang om de gewenste resultaten op te kunnen leveren. Het ontwikkelteam komt op bepaalde tijdstippen samen om elkaar te informeren over de stand van zaken.

DE PRODUCT OWNER

De product owner is in dit geval de opdrachtgever, Jeanne Heijkers. De product owner levert contacten aan van externe partijen en stakeholders, zodat het ontwikkelteam contact kan opnemen en onderhouden met belanghebbenden. Daarnaast vertaalt de product owner de wensen vanuit de externe partijen naar het ontwikkelteam.

2. ONDERZOEK EN METHODIEK

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke onderzoeken er uitgevoerd zijn en welke bevindingen hieruit voortgekomen zijn.

2.1 LITERATUURONDERZOEK

De ontwikkeling en implementatie van de websitetool is slechts een onderdeel van een meer allesomvattend project, het RAAK levensloopbestendig wonen project (levensloopbestendigwonenlimburg.nl, 2019).

Het project richt zich op het stimuleren van levensloopbestendig wonen in het algemeen, maar ook specifiek in de gemeente Horst aan de Maas. Voorafgaand aan de opdracht om een websitetool te ontwikkelen voor woningbezitters zijn er reeds diverse onderzoeken en projecten afgerond. Zo hebben studenten zich beziggehouden met de visie van makelaars op levensloopbestendig wonen en de verschillen in woningen tussen de gemeenten Horst aan de Maas, Renkum en Nijmegen. Hierbij is er gekeken naar de hoeveelheid levensloopbestendige woningen, de hoeveelheid woningen die hiervoor geschikt zijn etc. Samenvattend zijn er een groot aantal betrokkenen bij het project en is er daarnaast reeds veel werk verricht.

Om de kennis met betrekking tot het onderwerp te vergroten is er gezocht naar relevante informatie over levensloopbestendig wonen. De informatie die hieruit naar voren is gekomen is verwerkt in de volgende paragrafen (2.1.1 t/m 2.1.4)

2.1.1 FACTOREN WAAROM MENSEN LANGER ZELFSTANDIG WILLEN EN KUNNEN BLIJVEN WONEN

In een brief van minister Blok (Voormalig minister Wonen en Rijksdienst) en voormalig staatssecretaris van Rijn (VWS) aan de Tweede Kamer over langer zelfstandig wonen, staan redenen beschreven om langer zelfstandig thuis te blijven wonen. In deze brief staat het volgende;

“Het merendeel van de mensen met een zorg- of ondersteuningsvraag wil zo lang mogelijk in zijn eigen huis blijven wonen. Voor ouderen is dit vaak het huis waar hun kinderen zijn opgegroeid. Het is de buurt waar mensen hun sociale netwerk hebben en hun voorzieningen kennen. Mensen willen - zo lang mogelijk - regie over hun eigen leven voeren. Dit geldt voor ouderen, mensen die worden geconfronteerd met ernstige ziekte of ongeval, verstandelijk gehandicapten en mensen met psychiatrische problemen.” (ANP, 2014)

Dit wordt verder geconfirmeerd door NIVEL-overzichtsstudies – ouderen van de toekomst uit 2014.

De volgende punten geven samenvattend de redenen aan voor mensen om langer zelfstandig thuis te blijven wonen;

- Het huis heeft emotionele waarde (kinderen en andere emotionele zaken).
- Mensen hebben hun sociale netwerk in de buurt.
- Het kennen van de benodigde voorzieningen in de buurt

Vanwege deze redenen kan men er ook voor kiezen om te verhuizen als de situatie erom vraagt.

“Ouderen in landelijke gebieden zijn meer geneigd om te verhuizen naar een stad of dichtbij een stad, zodat ze betere toegang hebben tot voorzieningen als winkels, openbaar vervoer of zorgvoorzieningen” (Nivel, 2014)

Verder worden in dit onderzoek de alternatieve wensen genoemd en met cijfers onderbouwd;

“Daarnaast willen ouderen graag in een buurt met mensen van alle leeftijden en dichtbij voorzieningen wonen” (Nivel, 2014)

Hieruit blijkt dat alleen het levensloopbestendig maken van een woning niet genoeg is. Er moet ook voldaan worden aan sociale en omgevingswensen.

2.1.2 DE REDENEN WAAROM DE DOELGROEP HUN WONING WEL/NIET LEVENSLOOPBESTENDIG MAAKT

Wat de redenen van de doelgroep zijn om hun woning niet aan te passen, geeft ons een andere kijk in hoe op de doelgroep ingespeeld kan worden. Door het wegnemen van deze redenen, wordt de kans groter dat het hen wel aanspreekt.

Uit resultaten van onderzoek dat uitgevoerd is door TOPonderzoek, in opdracht van Zuyd Hogeschool, zijn redenen waarom de doelgroep hun woning wel/niet levensloopbestendig maakt naar voren gekomen. Een samenvatting van de resultaten luidt als volgt: (TOPonderzoek, 2017)

Top 4 wanneer ik of mijn partner het levensloopbestendig maken van de woning overwegen:

- Wanneer ik of mijn partner lichamelijke problemen krijgen (59%)
- Wanneer de woning comfortabeler wordt (28%)
- Wanneer de veiligheid vergroot wordt (22%)
- Wanneer de kosten deels door de gemeente gedekt worden (22%)

Top 3 wat mensen tegenhoudt om hun woning levensloopbestendig te maken.

- Te weinig financiën (47%)
- Ik voel me nog te jong hiervoor (25%)
- Anders namelijk (19%)

32% van de mensen verwacht geen informatie over levensloopbestendig wonen, 28% verwacht informatie van de gemeente en 26% verwacht informatie van een onafhankelijke adviseur (Zuyd Hogeschool, 2017)

2.1.3 WAT ZIJN FINANCIËLE HULPMIDDELEN DIE WORDEN AANGEBODEN VANUIT DE OVERHEID OF EXTERNE PARTIJEN

Een van de grootste redenen die mensen tegenhoudt om hun woning aan te passen is dat er te weinig financiële middelen beschikbaar zijn. Hieronder een aantal hulpmiddelen, waar aanspraak op kan worden gemaakt.

Wet maatschappelijke ondersteuning of de Wet langdurige zorg

“De WMO regelt dat mensen met een beperking ondersteuning kunnen krijgen. Het kan gaan om ouderen, gehandicapten of mensen met psychische problemen. Ook voor een woningaanpassing kunt u een beroep doen op de WMO.” (Rijksoverheid, 2018)

In de gemeente Horst aan de Maas wordt de vergoeding berekend aan de hand van een vraagverhelderingsgesprek, met een medewerk(st)er van het gebiedsteam. Dit is digitaal aan te vragen door het gebruik van de DigiD.

Gezien het feit dat elke situatie anders is valt er over de hoeveelheid van de vergoeding nu nog weinig te zeggen (horstaandemaas.nl, 2019).

Levensloopbestendige koopsubsidie

Op 19 mei 2017 is de Verordening grondprijismaatregelen ter stimulering levensloopbestendige en/of gasloze nieuwbouwwoningen in werking getreden in Horst aan de Maas. Het doel van deze verordening is het stimuleren van de verkoop en bouw van levensloopbestendige en/of gasloze woningen (Gemeenteraad Horst aan de Maas, 2017).

De subsidieaanvraag kan door middel van een aanvraagformulier worden ingediend bij het college van Burgemeesters en Wethouders (College van B&W). Wanneer de subsidie op een levensloopbestendige woning wordt toegekend, ontvangt de subsidieaanvrager €8.500. Om dit bedrag te mogen ontvangen, worden door de gemeente Horst aan de Maas enkele voorwaarden gesteld: (horstaandemaas.nl, 2019)

1. In de woning zijn faciliteiten voor wonen, slapen, koken en baden/douchen gelijkvloers en zijn alle ruimtes rolstoeltoegankelijk;
2. De koop- of aanneemsom is niet hoger dan € 300.000;
3. De nieuwbouwwoning is gelegen in een gemeentelijk nieuwbouwproject. Voor een overzicht van deze projecten, zie brochure;
4. U heeft de woning of bouwkaavel na 9 april 2013 gekocht;
5. U mag de woning niet binnen 5 jaar na toekenning van de koopsubsidie verkopen

De voorwaarden waarop de subsidie geweigerd mag worden staan in Artikel 6 van de Verordening en zijn: (horstaandemaas.nl, 2019)

1. De subsidieaanvrager geen eigenaar/bewoner wordt.
2. De te verwerven (levensloopbestendige en/of gasloze) nieuwbouwwoning niet wordt gerealiseerd in een woongebied waarin de gemeente Horst aan de Maas de grondexploitatie voert.
3. De koop-/aanneemsom hoger is dan de in deze verordening vastgestelde koopsomgrens.) de gesloten koop-/aanneemovereenkomst dateert van vóór de datum van inwerkingtreding van deze verordening.

2.1.4 STIMULERINGSLENING

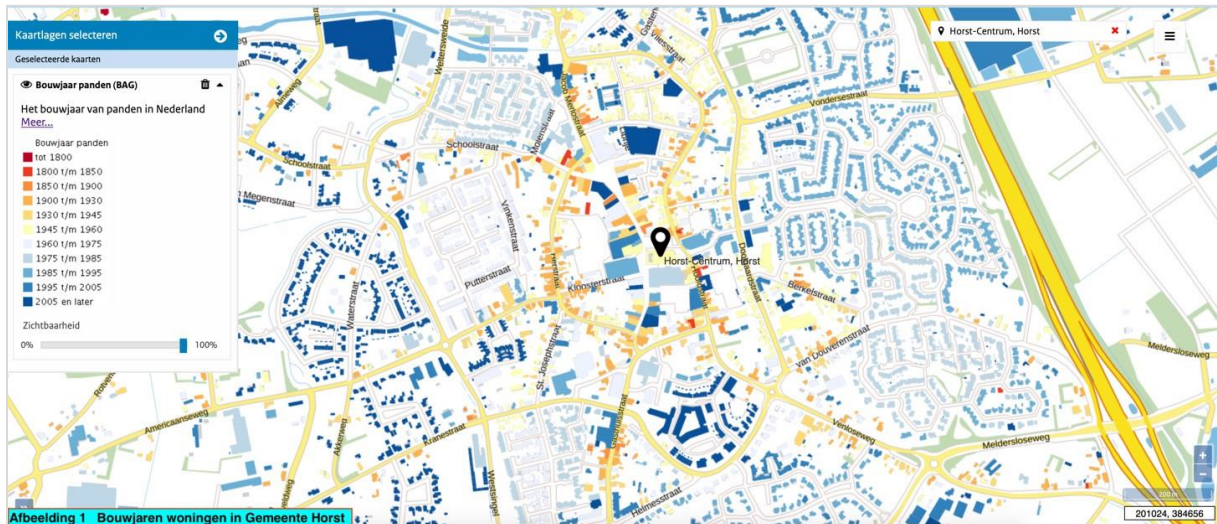
In de Provincie Limburg is het mogelijk een stimuleringslening aan te vragen om maatregelen te treffen ter verbetering van de levensloopbestendigheid van een bestaande woning. De lening kan worden versterkt onder de volgende omstandigheden: (svn.nl, 2018)

1. De Stimuleringslening wordt consumptief verstrekt.
2. De looptijd bedraagt 10 jaar tot € 7.500,- en 15 jaar voor boven de €7.500,-.
3. De hoogte van de Stimuleringslening is minimaal € 2.500,- en maximaal €25.000,-.
4. De lening wordt verstrekt via een bouwkrediet.
5. De Stimuleringslening wordt verstrekt op basis van maandannuïteiten.
6. De lening wordt alleen verstrekt na een positieve krediettoets.
7. De lening kan altijd boetevrij worden afgelost met een minimum van € 250,-.
8. Het college wijst een aanvraag af indien het budget niet toereikend is om de aanvraag te honoreren.
9. De stimuleringslening kan zowel in een onderhandse akte als een hypothecaire akte worden opgemaakt. De Provincie Limburg bepaalt dit in de toewijzing. Een hypothecaire lening wordt verstrekt indien de krediettoets en/of het te verstrekte leenbedrag hoger dan € 25.000,00 is.
10. Per bestaande woning kunnen max. 2 Stimuleringsleningen worden toegekend met een max van € 35.000. De lening is voor;
 1. U bent meerderjarig en verblijfsgerechtigd in Nederland.
 2. De Stimuleringslening is van toepassing op alleen bestaande bouw.
 3. Deze regeling is bedoeld voor eigenaar-bewoners en huurders van een bestaande woning op Limburgs grondgebied.
 4. Leeftijdsgrens: er geldt geen leeftijdsgrens voor de consumptieve lening voor huurders, maar wel voor eigen huis bezitters. Deze leeftijdsgrens is 76 jaar.
 5. Inkomensgrens: n.v.t.
 6. Huurders dienen een verhuurdersverklaring aan te leveren.

2.1.5 INVENTARISATIE

Na de eerste afspraak met Jeanne Heijkers, de contactpersoon vanuit Zuyd Hogeschool, heeft de projectgroep een beter beeld bij de opdracht gekregen. Vanuit hier is er (literatuur)onderzoek gedaan naar de omgeving en de bebouwing in Horst (aan de Maas). In figuur 2.1.1 is weergegeven in welke tijdsperiode de panden in Horst gebouwd zijn. Het is belangrijk om de omgeving goed te kennen, vandaar dat deze informatie geanalyseerd is.

Figuur 2.1.1 Bouwjaar panden in Horst

2.2 OMGEVINGSANALYSE

Niet alleen de woning zelf weegt mee in de mate waarin men ergens levensloopbestendig kan wonen, de omgeving speelt ook een grote rol. Dit gezegd hebbende is het van belang om een goede inventarisatie te maken van de omgeving rondom de woning. Omdat het project voor een deel specifiek betrekking heeft op de gemeente Horst aan de Maas is er een omgevingsanalyse gemaakt van deze gemeente. Hierbij zijn de demografische gegevens onderzocht, is er gekeken naar de woningcijfers en zijn de voorzieningen onder de loep genomen. In de volgende alinea volgt eerst een korte, algemene omschrijving van de gemeente Horst aan de Maas.

ALGEMENE INFORMATIE GEMEENTE HORST AAN DE MAAS

De gemeente Horst aan de Maas is een fusiegemeente in Noord-Limburg. In 2001 zijn de toenmalige gemeentes Broekhuizen en Grubbenvorst samengevoegd met de gemeente Horst en werd de naam gewijzigd in Horst aan de Maas, vanwege het feit dat de gemeentegrenzen nu ook tot aan de Maas reikten. In 2010 zijn ook de gemeente Sevenum en een deel van de gemeente Meerlo-Wanssum bij de gemeente gevoegd. De gemeente bestaat sindsdien uit 16 kernen en telde in 2018 in totaal 42.271 inwoners. Het bestuurscentrum van de gemeente is Horst, de hoofdplaats van de gemeente. Horst telt circa 13.000 inwoners (www.allecijfers.nl, 2019).

De zestien kernen van de gemeente Horst aan de Maas en de bijbehorende inwoneraantallen en oppervlaktes zijn weergegeven in tabel 2.1.

Tabel 2.1 Algemene informatie per dorpskern in de gemeente Horst aan de Maas

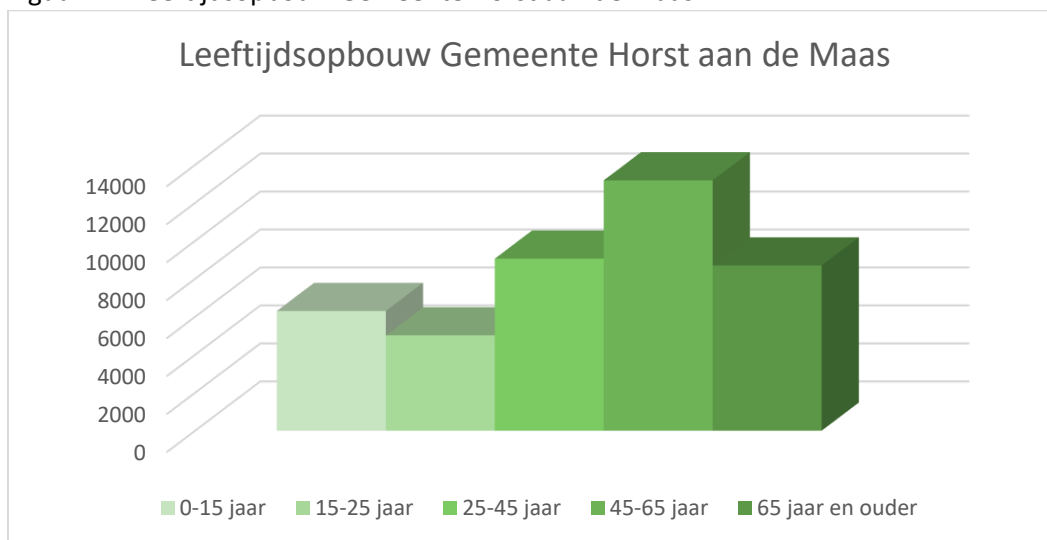
Plaatsnaam	Inwoneraantal	Oppervlakte
1. Horst	12.980	18,62 km ²
2. Sevenum	6.680	26,84 km ²
3. Grubbenvorst	4.760	14,11 km ²
4. Melderslo	2.110	8,91 km ²
5. America	2.050	24,87 km ²
6. Lottum	1.970	16,45 km ²
7. Hegelsom	1.945	6,47 km ²
8. Meerlo	1.900	7,97 km ²
9. Meterik	1.600	11,62 km ²
10. Swolgen	1.260	9,46 km ²
11. Tienray	1.255	3,35 km ²
12. Kronenberg	1.120	7,86 km ²
13. Broekhuizen	1.060	5,74 km ²
14. Broekhuizenvorst	790	5,90 km ²
15. Griendtsveen	540	8,99 km ²
16. Evertsoord	285	13,94 km ²

Zoals eerder benoemd telt de gemeente 42.271 inwoners, verspreid over 191,92 km². Dit wil zeggen dat de bevolkingsdichtheid neerkomt op 224 inwoners per km². Dit is fors lager dan het landelijke gemiddelde. De bevolkingsdichtheid in Nederland komt neer op 504 inwoners per km² (www.CBS.nl, 2016).

DEMOGRAFISCHE GEGEVENS

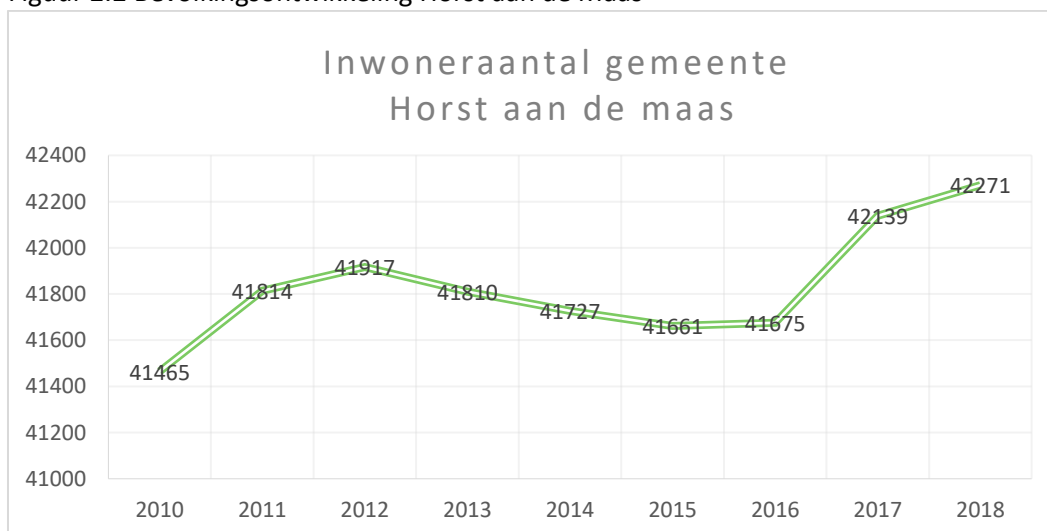
Uit onderzoek dat gedaan is naar de demografische gegevens van de gemeente Horst aan de Maas blijkt dat de doelgroep van 40 jaar en ouder goed vertegenwoordigd is in de gemeente. Uit cijfers blijkt dat meer dan de helft van de inwoners binnen de doelgroep valt. Van de 42.271 inwoners in totaal is 51,8% 45 jaar of ouder (www.allecijfers.nl, 2019). In figuur 3.1 is de leeftijdsopbouw van de gemeente Horst aan de Maas visueel weergegeven middels een grafiek.

Figuur 2.1 Leeftijdsopbouw Gemeente Horst aan de Maas

Verder is er gekeken naar de bevolkingsontwikkeling in de gemeente. Hierbij is er gekeken naar de jaren 2010 tot 2018, gezien het feit dat de gemeente sinds 2010 gefuseerd is met twee andere gemeentes. Uit de bevindingen, zie figuur 2.2, valt op te maken dat het aantal inwoners van de gemeente redelijk stabiel is. Van 2010 tot 2012 steeg het inwoneraantal licht en in de drie daaropvolgende jaren nam dit aantal licht af. Echter stijgt het inwoneraantal sinds 2016 jaarlijks weer. In zijn totaliteit steeg het inwoneraantal van 2010 tot 2018 met 1,94%. Samenvattend kan er gesteld worden dat het inwoneraantal van de gemeente stabiel is.

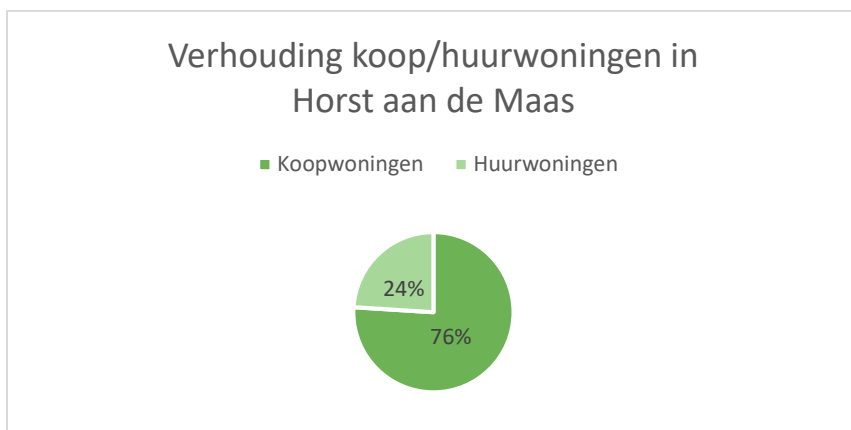
Figuur 2.2 Bevolkingsontwikkeling Horst aan de Maas

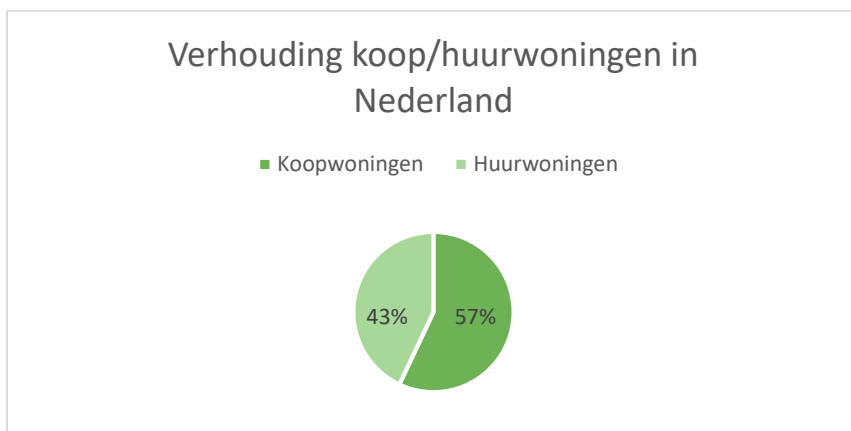
WONINGCIJFERS

Uit gegevens van allecijfers.nl en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) blijkt dat een relatief groot deel van de woningen in de gemeente Horst aan de Maas koopwoningen zijn. Van de 17.610 woningen die de gemeente telt betreft 76% een koopwoning en slechts 24% een huurwoning (www.allecijfers.nl, 2019). Dit is grafisch weergegeven in figuur 2.3. Kijkend naar Nederland in zijn algemeen valt op dat het aandeel koopwoningen lager is. In Nederland betreft 57% van de woningen een koopwoning, wat betekent dat 43% van de woningen een huurwoning betreft. Dit is grafisch weergegeven in figuur 2.3b.

Figuur 2.3 Verhouding koop/huurwoningen gemeente Horst aan de Maas

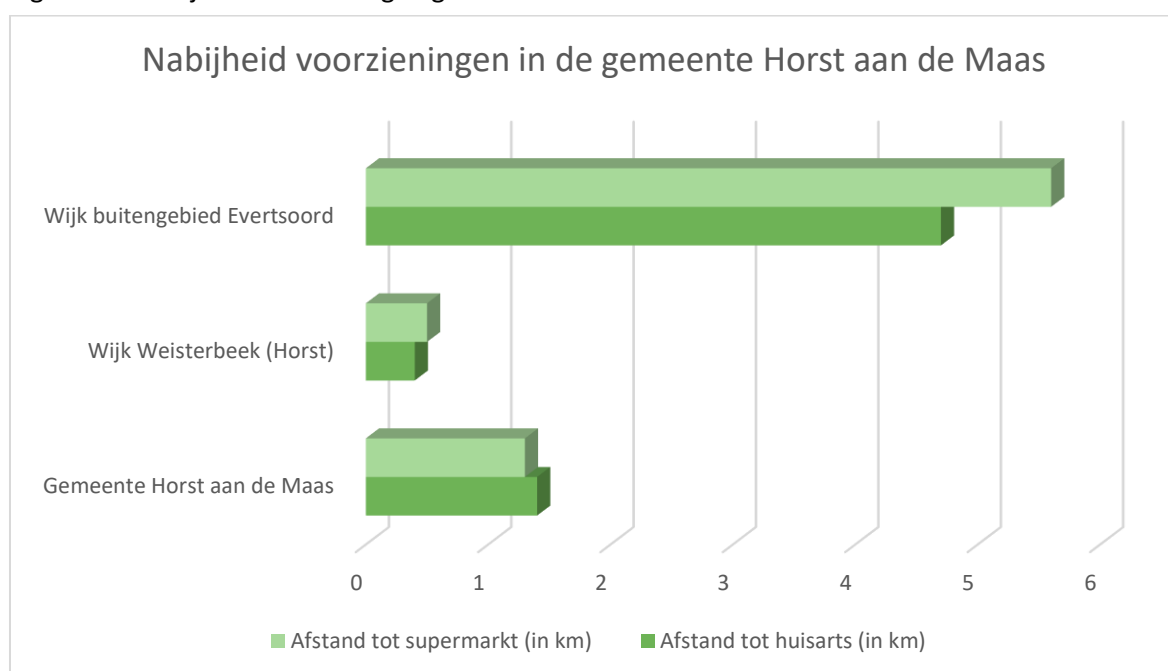
Figuur 2.3b Verhouding koop/huurwoningen in Nederland

VOORZIENINGEN

Ook de nabijheid van voorzieningen is van groot belang voor de leefbaarheid van een gebied. De gemeente Horst aan de Maas is een landelijke gemeente waarbij de verschillen in afstand tot voorzieningen groot kunnen zijn. Gemiddeld gezien moet een inwoner van de gemeente Horst aan de Maas 1,4 kilometer overbruggen om bij een huisarts te komen, en 1,3 kilometer om een (grote) supermarkt te bezoeken. Zoals vermeld kunnen de verschillen binnen de gemeente hierin groot zijn. In Weisterbeek, een buurt in de hoofdplaats van de gemeente (Horst), zijn de afstanden tot een huisarts en een (grote) supermarkt respectievelijk 400 en 500 meter, terwijl deze afstanden in het buitengebied van Evertsoord, een dorpje aan de westrand van de gemeente, 4,7 en 5,6 kilometer zijn (www.allecijfers.nl, 2019). Deze constatering zijn visueel weergegeven in figuur 2.4.

Figuur 2.4 Nabijheid voorzieningen gemeente Horst aan de Maas

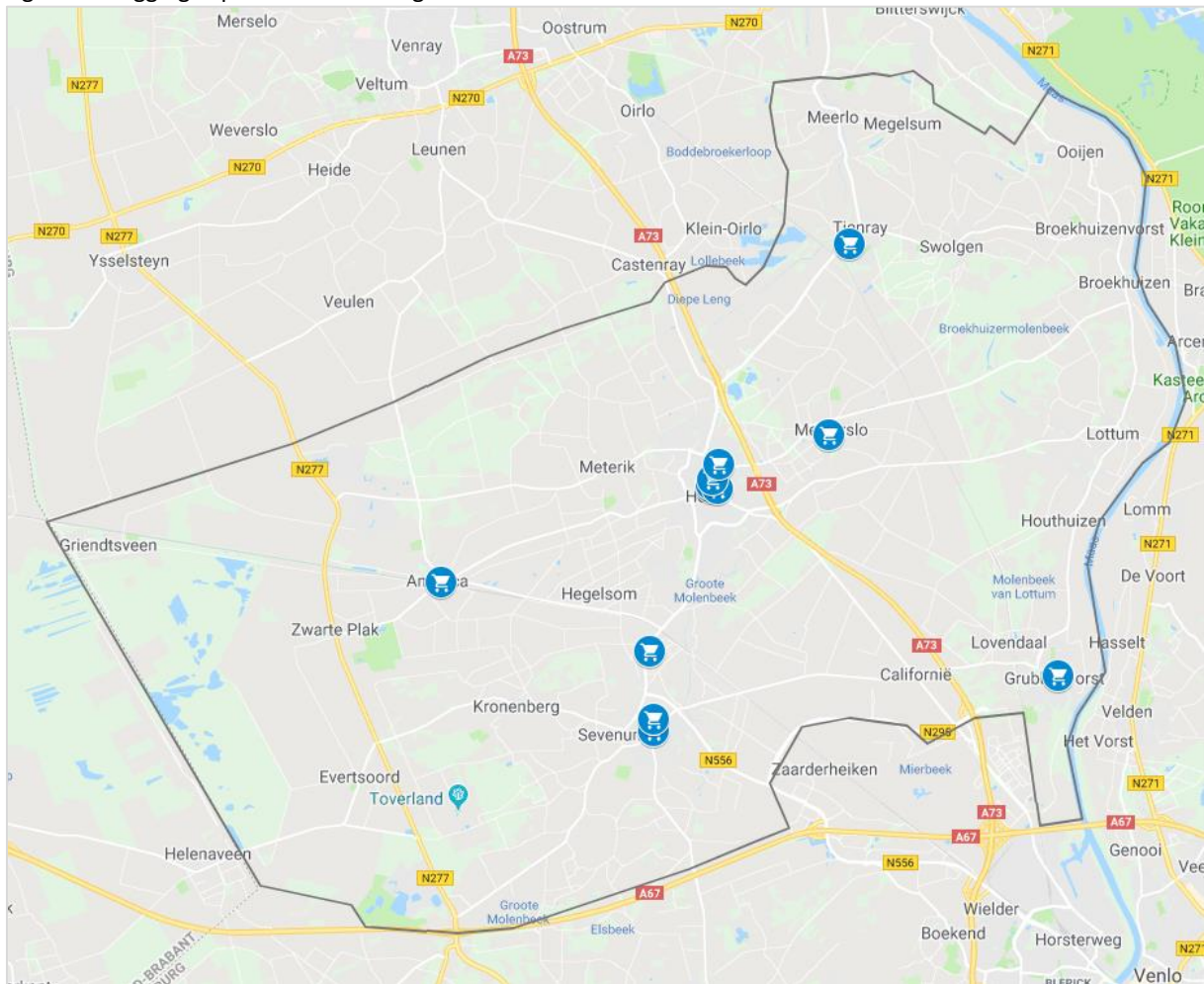

In de volgende alinea's wordt er ingezoomd op een aantal voorzieningen, zijnde de supermarkten, pinautomaten, apotheken en het openbaar vervoer.

SUPERMARKTEN

Uit figuur 2.5 komt naar voren dat er verspreid over de gemeente verschillende supermarkten te vinden zijn. Ook valt op dat er verschillende dorpen niet over deze basisvoorziening beschikken. Vanuit dorpen als bijvoorbeeld Evertsoord, Lottum of Broekhuizen dient men soms meer dan 5 kilometer te reizen om een boodschap te kunnen doen. In onderstaande kaart zijn enkel de grotere supermarkten meegenomen. In de gemeente zijn ook een aantal Poolse, vaak kleine, supermarkten gevestigd, deze zijn buiten beschouwing gelaten.

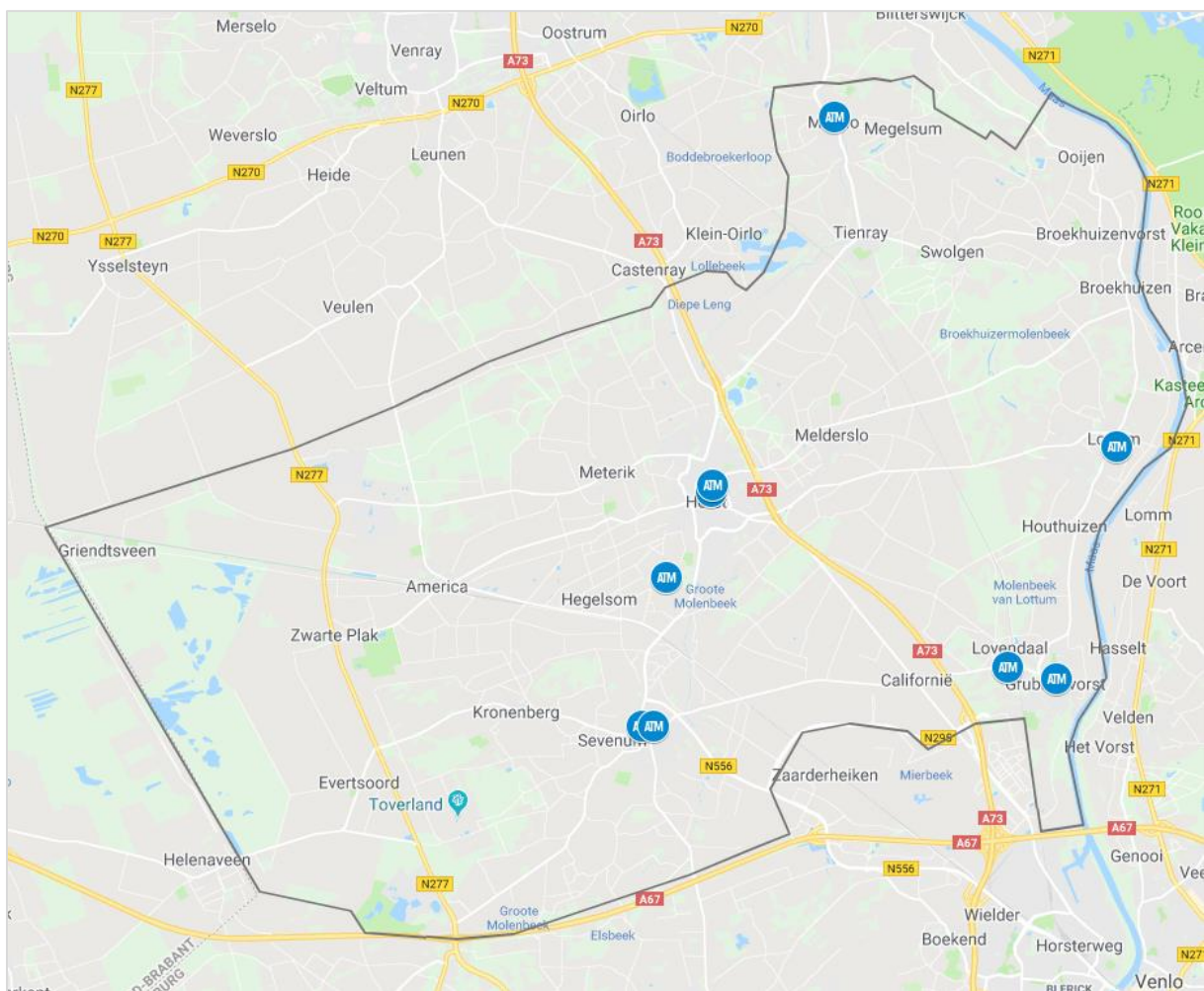
Figuur 2.5 Ligging supermarkten in de gemeente Horst aan de Maas

PINAUTOMATEN

Ondanks dat de aanwezigheid van een pinautomaat in het huidige tijdperk steeds minder van belang is, is dit voor sommige mensen nog altijd wel degelijk belangrijk. Vandaar dat ervoor gekozen is om de pinautomaten, welke in de gemeente Horst aan de Maas te vinden zijn, in kaart zijn gebracht. Zie figuur 2.6 voor een visuele weergave. Hieruit valt op te maken dat verschillende dorpen niet (meer) de beschikking hebben over een pinvoorziening. Nader onderzoek wijst uit dat er in het recente verleden verschillende pinautomaten in de kleinere dorpen van de gemeente verdwenen zijn, zoals in Broekhuizen, Vorst en Hegelsom (drimble, 2013). Echter is de pinautomaat in Hegelsom weer heropent (reindonk, 2013). In het verleden beschikten de dorpen America, Swolgen, Meterik en Melderslo ook over een pinautomaat. Echter vanwege de toenemende dreiging van plofkraken zijn deze (tijdelijk) gesloten. Gezocht wordt nog naar oplossingen om de dorpen weer te voorzien van pinautomaten (reindonk, 2015).

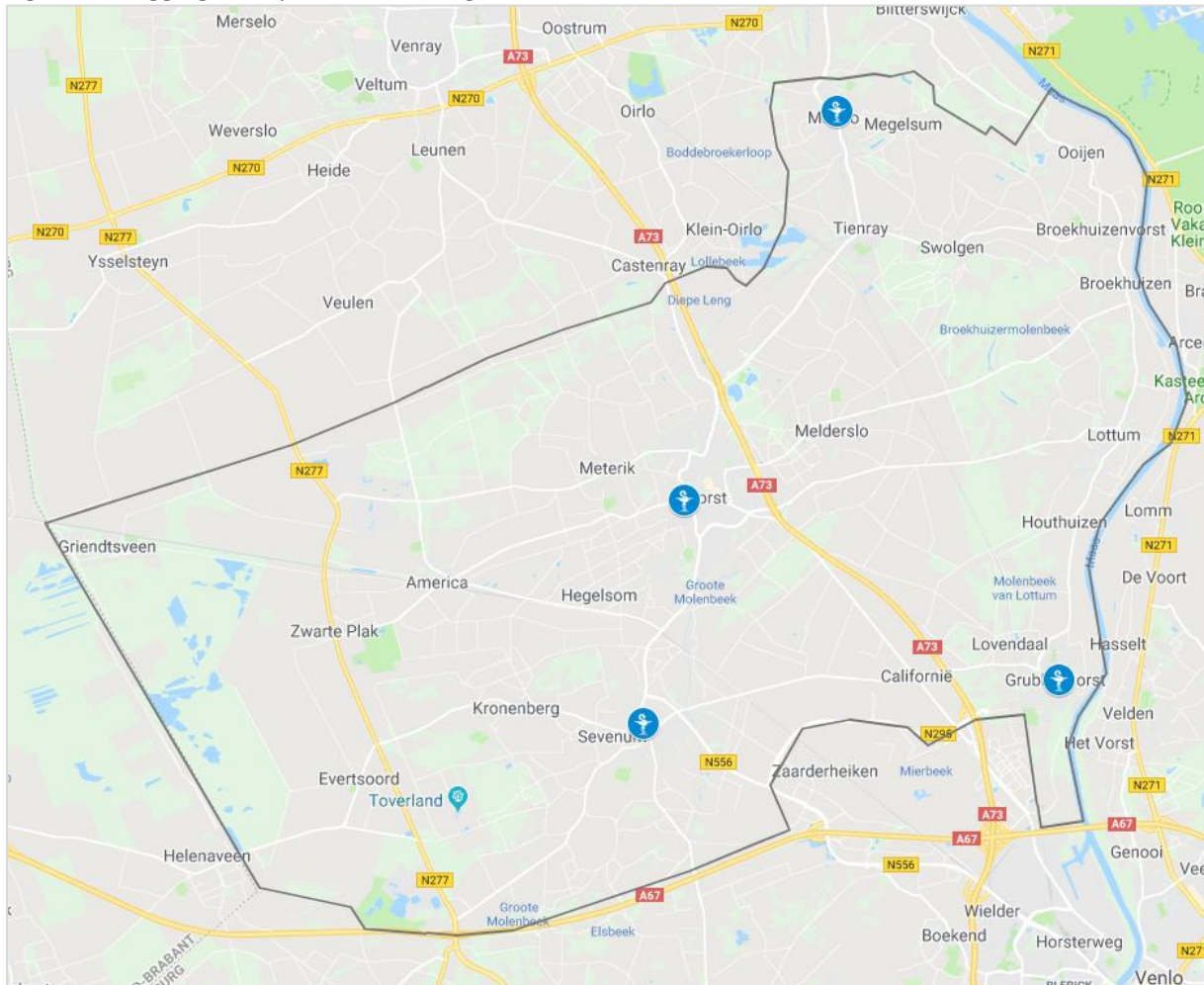
Figuur 2.6 Ligging pinautomaten in de gemeente Horst aan de Maas

APOTHEKEN

Op de kaart in figuur 2.7 valt te zien dat er in de gemeente vier apotheken te vinden zijn. Deze zijn gelegen in het kerkdorp Meerlo en in de grotere centrumplaatsen Grubbenvorst, Sevenum en Horst. Dit betekent dat voor sommige inwoners van de gemeente een apotheek op meer dan 5 kilometer afstand ligt. Echter lijkt voor bijvoorbeeld Griendtsveen de afstand tot de dichtstbijzijnde apotheek veel verder dan dat dit daadwerkelijk is. Ten westen van Griendtsveen ligt namelijk op enkele kilometers afstand de plaats Deurne, hoofdplaats van de gemeente Deurne, waar ook een apotheek te vinden is.

Figuur 2.7 Ligging van apotheken in de gemeente Horst aan de Maas

OPENBAAR VERVOER

Figuur 2.8 laat alle bushaltes en het treinstation zien in de gemeente Horst aan de Maas. Ook hieruit komt naar voren dat niet alle dorpen de beschikking hebben over een bushalte. Ook dient opgemerkt te worden dat sommige bushaltes enkel bediend worden wanneer er gebeld wordt door de reiziger of enkel op bepaalde dagdelen (wiki.ovinnederland.nl, 2018).

Figuur 2.8 Ligging bushaltes en treinstation in de gemeente Horst aan de Maas

2.3 REFERENTIEWEBSITES

Als basis voor de ontwikkeling van de online tool is er onderzoek gedaan naar vergelijkbare tools. Deze vergelijkbare tools zijn goede referenties en worden als belangrijke input voor de op te zetten tool. De websites die gebruikt zijn als referentie zijn onderstaand toegelicht en beschreven.

1. REFERENTIEWEBSITE 1: 'MIJN HUIS OP MAAT' (www.mijnhuisopmaat.nl, 2019)

Deze referentiewebsite is erg uitgebreid. Voordat men kan beginnen met het invullen van de daadwerkelijke test dient men een aantal vragen te beantwoorden, zoals onder andere het woningtype, het bouwjaar van de woning en de gemeente waarin men woonachtig is. Ook dient men vooraf aan te vinken welke woonruimtes men zou willen testen en op welke thema's (zoals inbraakbeveiliging, verlichting etc.) men zijn of haar woning zou willen testen.

De daadwerkelijke test is erg gedetailleerd en bestaat uit veel vragen. Opmerkelijk is dat de test weinig moeite doet om de aantrekkelijkheid van de levensloopbestendige aanpassingen te vergroten. 'Heeft u moeite met...' is een zinsdeel die veel gebruikt wordt. Dergelijke woordkeuzes kunnen ervoor zorgen dat de doelgroep vanaf 40 jaar niet geïnteresseerd wordt. Figuur 2.9 geeft een beeld van de test op mijnhuisopmaat.nl en laat zien hoe deze eruit ziet.

Kortom wordt er gesproken over aanpassingen die pas gedaan dienen te worden wanneer men ergens moeite mee heeft of men iets niet meer kan.

Om mensen enthousiast te krijgen om een levensloopbestendige woning te creëren of willen hebben moet het meer over het verhogen van comfort gaan of aanpassingen die je wilt hebben omdat ze gewoonweg prettig in gebruik of makkelijk zijn.

Figuur 2.9 Huistest 'mijn huis op maat' (www.mijnhuisopmaat.nl, 2019)

The screenshot shows a web interface for a test titled 'mijn huis op maat'. At the top, there is a navigation bar with 'Home > Test > Vraag'. Below this is a horizontal row of question numbers from 1 to 25. Question 13 is highlighted in red. Below the row of numbers, there are four more numbers: 36, 37, 38, and 39, each in its own box. The main content area displays the question: 'Vraag 13: Heeft u moeite om in of uit de douchecabine te stappen?'. Below the question are three buttons: 'Ja', 'Nee', and 'Niet van toepassing'. To the left of the question is a small image of a shower cabin. Below the image, there is a text box that says: 'Verwijder het bad of de douchebak om gevaarlijke op- en instappen te verminderen'. Below the text box is a link that says 'Meer informatie'.

2. REFERENTIEWEBSITE 2: 'LANGER THUIS IN HUIS' (langerthuisinhuis.nl, 2019)

Ook deze referentiewebsite is erg uitgebreid en ook bij deze test dient men vooraf aan te vinken welke thema's men zou willen testen. Dit is te zien in figuur 2.10. Na het invullen van de vragen dient het mailadres ingevuld te worden waarna een link met de mogelijke oplossingen en aanbevelingen toegestuurd wordt. De huistest is overzichtelijk en makkelijk te begrijpen. Na afloop is er een duidelijke uitleg per vraag, waarbij men de aanbevelingen te zien krijgt, inclusief kostenindicatie. Dit is weergegeven in figuur 2.11.

Men dient verplicht de NAW-gegevens achter te laten om het resultaat van de test in te kunnen zien. Dit kan ervoor zorgen dat een deel van de gebruikers afhaakt, bijvoorbeeld vanwege privacy-redenen.

Figuur 2.10 Huistest 'langer thuis in huis' (langerthuisinhuis.nl, 2019)

Selecteer de onderdelen voor uw persoonlijke Langer Thuis in Huis plan

Kies er zoveel als je wilt

 A Traplopen	 B Slapen	 C Zien
 D Horen	 E Mobiliteit	 F Veiligheid
 G Douchen, wassen, toilet	 H Tuinonderhoud	 I Sociale contacten

Figuur 2.11 Resultaat huistest 'langer thuis in huis' (langerthuisinhuis.nl, 2019)

Vraagstelling	Oplossing & kostenindicatie	Oplossing & kostenindicatie												
Mijdt u de trap, omdat u er tegenop ziet deze te moeten beklimmen?	Als u merkt dat u de trap onbewust mijdt, is dat een zekere mate van vrijheidsbeperking. Een traplift kan u uw volledige vrijheid weer teruggeven. Het mooie is dat u op goede momenten nog wel gewoon de trap op kunt lopen, maar als het even niet gaat, dan neemt u de traplift.	Wij hebben de volgende oplossingen voor u: <table> <thead> <tr> <th>Type trap</th><th>Nieuw</th><th>Gebruikt</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Rechte trap</td><td>€2.630,- – €5.399,-</td><td>v.a. €1690,-</td></tr> <tr> <td>Met één bocht</td><td>€5.095,- – €10.580,-</td><td>v.a. €2190,-</td></tr> <tr> <td>Meerdere bochten</td><td>€5.846,- – €12.495,-</td><td>v.a. €2690,-</td></tr> </tbody> </table>	Type trap	Nieuw	Gebruikt	Rechte trap	€2.630,- – €5.399,-	v.a. €1690,-	Met één bocht	€5.095,- – €10.580,-	v.a. €2190,-	Meerdere bochten	€5.846,- – €12.495,-	v.a. €2690,-
Type trap	Nieuw	Gebruikt												
Rechte trap	€2.630,- – €5.399,-	v.a. €1690,-												
Met één bocht	€5.095,- – €10.580,-	v.a. €2190,-												
Meerdere bochten	€5.846,- – €12.495,-	v.a. €2690,-												
Zijn de treden glad?	Voor op de traptreden is antislip tape beschikbaar. Breng zelfklevende trapmatten of een tapijtloper aan. Draag eventueel sokken met antislipzolen.	Wij hebben de volgende oplossingen voor u: • Per rol van 15m v.a. €21,95 • Per mat v.a. €4,95 • Per paar v.a. €4,50												
Vindt u uw eigen trap te steil?	Overweeg een traplift om veilig naar boven en beneden te kunnen. Tip: een gebruikte, maar gerenoveerde en zo goed als nieuwe traplift koopt u voor de helft van de prijs van een nieuw exemplaar.	Wij hebben de volgende oplossingen voor u: <table> <thead> <tr> <th>Type trap</th><th>Nieuw</th><th>Gebruikt</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Rechte trap</td><td>€2.630,- – €5.399,-</td><td>v.a. €1690,-</td></tr> <tr> <td>Met één bocht</td><td>€5.095,- – €10.580,-</td><td>v.a. €2190,-</td></tr> <tr> <td>Meerdere bochten</td><td>€5.846,- – €12.495,-</td><td>v.a. €2690,-</td></tr> </tbody> </table>	Type trap	Nieuw	Gebruikt	Rechte trap	€2.630,- – €5.399,-	v.a. €1690,-	Met één bocht	€5.095,- – €10.580,-	v.a. €2190,-	Meerdere bochten	€5.846,- – €12.495,-	v.a. €2690,-
Type trap	Nieuw	Gebruikt												
Rechte trap	€2.630,- – €5.399,-	v.a. €1690,-												
Met één bocht	€5.095,- – €10.580,-	v.a. €2190,-												
Meerdere bochten	€5.846,- – €12.495,-	v.a. €2690,-												

3. REFERENTIEWEBSITE 3: 'BETER WONEN IN VOERENDAAL' (beterwoneninvoerendaal.nl, 2019)

In tegenstelling tot de eerste twee referentiewebsites is deze, met slechts 11 vragen, minder uitgebreid. Wel wordt er na afloop van de test een persoonlijk advies gegeven op de punten waar ruimte voor verbetering is. Hierbij wordt er onderscheid gemaakt in drie gradaties. Zie figuur 2.12 voor een visualisatie. De drie gradaties zijn:

1. Eenvoudige aanpassing
2. Bouwkundige ingreep
3. Grote bouwkundige ingreep

Dit geeft een goede indruk van “hoeveel” er moet gebeuren en in welke soort grootte de aanpassingen zouden zijn aan de woning.

Figuur 2.12 Advies huistest 'beter wonen in Voerendaal' (beterwoneninvoerendaal.nl, 2019)

2.3.1 CONCLUSIES REFERENTIEWEBSITES

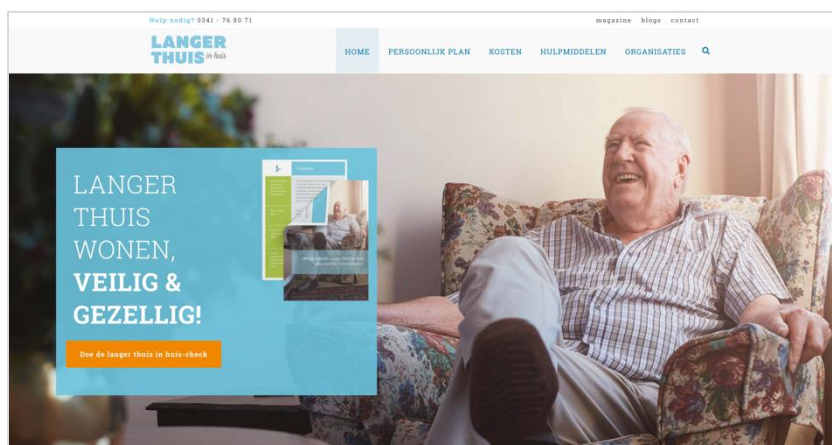
De bestaande tools leggen de focus met name op de oudere doelgroep, of de doelgroep met personen die al lichamelijke problemen kennen. Dit valt op te maken aan de gebruikte afbeeldingen en de gemaakte woordkeuze. Hier ligt dan ook het onderscheidend vermogen van de online tool voor levensloopbestendig wonen Limburg. De bestaande tools leggen de nadruk niet op preventie maar op het moment waarop de aanpassingen al noodzakelijk zijn. De grote doelgroep van huizenbezitters die preventieve aanpassingen kunnen en wellicht ook willen doen worden op deze manier niet aangesproken. Een inloopdouche, een drempelloze woning en een slaap- en badkamer op de begane grond zijn ingrepen of aanpassingen die voor ieder persoon gezien kunnen worden als comfortverhoging en verhoging van de kwaliteit van wonen. Het gebruik van woorden als 'rolstoeltoegankelijkheid' en 'alarmknop thuiszorg' spreekt de jongere generatie niet aan en zullen ervoor zorgen dat men afhaakt, omdat zij het gevoel krijgen dat zij niet tot de doelgroep behoren.

Op figuur 2.13 en 2.14 valt te zien dat de bestaande tools afbeeldingen gebruiken van senioren, iets wat niet per definitie verkeerd is, maar wel iets wat niet past binnen de visie van levensloopbestendig wonen Limburg.

Figuur 2.13 Lay-out huistest 'mijn huis op maat' (www.mijnhuisopmaat.nl, 2019)

The screenshot shows the homepage of 'mijn huis op maat'. At the top, there is a navigation bar with links: 'Uw woning (verbeteren)', 'Inspiratie & tips', 'Handige producten', and 'Zakelijk'. A large banner image features a smiling couple. Overlaid on the banner is a speech bubble with the text: 'MIJN HUIS OP MAAT: veilig wonen? Hier heb ik veel meer invloed op dan ik dacht.' Below the banner, there is a section titled 'Test uw woning - basisgegevens'. It contains three columns of input fields: 'Woningeigenschappen' (Welk type woning heeft u?, Twee onder een kap), 'Woonruimtes' (Welke woonruimtes wilt u testen?, Toegang, Trap, Badkamer), and 'Thema's' (U test uw woning nu op de thema's: Verlichting en stopcontacten (thuis technologie), Woningaanpassingen, Inbraakveiligheid). A button at the bottom says 'Test uw woning nu'.

Figuur 2.14 Lay-out huistest 'langer thuis in huis' (langerthuisinhuis.nl, 2019)

3. DE TOOL

Met de input vanuit de verschillende onderzoeken en de gevoerde gesprekken met stakeholders is er een tool tot stand gekomen. Voor het maken van deze tool is er gebruik gemaakt van het programma EasyLMS. De tool bestaat voornamelijk uit meerkeuzevragen, welke ondersteund worden door afbeeldingen. De vragen zijn zo opgezet en geformuleerd dat deze voor iedereen te begrijpen is. De ondersteunende afbeeldingen geven een goed beeld wat er met de vraag bedoeld wordt. Zie figuur 3.1 voor een voorbeeldvraag. Aangezien de tool uiteindelijk op de site van levensloopbestendigwonenlimburg.nl zal komen, is er voor de tool gebruik gemaakt van dezelfde kleuren en opmaak als deze site.

Figuur 3.1 Voorbeeldvraag

Vraag 14 / 21

Zijn uw keukenkastjes makkelijk in gebruik? Denk hierbij aan de hoogte en de diepte van de kastjes.

Ja, Ik kan er makkelijk bij.

Nee, ik kan niet overal bij.

<

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

Aangezien veel mensen op hun gemak de test willen doen, is er geen tijd verbonden aan het maken van de vragen. Hierdoor kunnen mensen zelf bepalen hoe lang ze over de test willen doen. Ook is er de mogelijkheid een antwoord later tijdens de test nog te wijzigen.

Om ervoor te zorgen dat er geen belemmeringen in huis worden overgeslagen, is er ook een vraag waarbij mensen zelf eventuele aanvullingen op de test kunnen aangeven. Zie figuur 3.2

Figuur 3.2 Voorbeeldvraag m.b.t. aanvullingen

Vraag 21 / 21

Heeft u eventueel nog aanvullingen die voor ons van belang kunnen zijn, waarbij u denkt dat deze invloed hebben op het advies van deze test?

[Empty text input box]

[Volgende vraag >](#)

< 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

Wanneer alle vragen van de test zijn beantwoord, kunnen mensen er zelf voor kiezen om hun gegevens wel of niet achter te laten. Wanneer zij hun gegevens achter laten zullen zij een mail krijgen waarin de resultaten worden getoond. Als een gebruiker ervoor kiest om zijn/haar gegevens niet achter te laten zal het resultaat niet worden gemaild en is dit alleen te zien zolang de test geopend blijft. Wanneer de test wordt afgesloten wordt ook het resultaat verwijderd. Zie figuur 3.3.

Figuur 3.3 Weergave wel/geen account

Maak een account

Spelen met account heeft enkele **voordelen**:

Je kunt het resultaat later bekijken

[Nu inloggen](#)

Starten zonder account

Zonder account wordt je resultaat niet opgeslagen.

[Doorgaan zonder account >](#)

Het resultaat dat de test biedt is weergegeven in figuur 3.4. Per antwoord wordt aangegeven of deze volgens de test goed of fout is beantwoord. Dit is te zien aan het vinkje naast de vraag en aan de kleur van de tekst. Is de tekst groen dan is de vraag juist beantwoordt. Is de tekst rood dan is er verbetering mogelijk. Aan de hand van het aantal goed beantwoorde vragen geeft de test aan of er veel of weinig verbeteringen in en rondom de woning mogelijk zijn.

Figuur 3.4 Resultatenpagina tool

2. Is de toegang tot uw woning vlak?

Score: 1 van 1 punten

 A.

Ja

Jouw antwoord

B.

Nee

Een uitgebreidere en meer gedetailleerde uitwerking van de online tool is te vinden in de bijlage, zie nummer 3. Verder is in de bijlage ook per vraag uitgewerkt welke toelichting de gebruiker van de tool te zien zou moeten krijgen bij de betreffende vraag. Zie hiervoor bijlage nummer 4.

4. INTEGRALE TESTFASE

Om de gebruiksvriendelijkheid en de inhoud van de tool te testen is de tool getest onder personen uit de omgeving van leden van het ontwikkelteam, maar ook door ondernemers uit de stuurgroep van het levensloopbestendig wonen Limburg. Onderstaand zijn enkele quotes geciteerd welke hieruit naar voren kwamen. De uitgebreide documentatie met betrekking tot deze uitgevoerde tests zijn te vinden in de bijlage.

“De informatie op de vragen is niet op dezelfde pagina als de vraag zelf, dit zorgt voor verwarring en zal in een volgende fase verholpen moeten worden door dit te combineren.”

“Probeer het kader met de ‘vooruit’ ‘achteruit’ knop op de delfde plaats te houden in alle vragen, dit vergemakkelijkt het wisselen tussen vragen en maakt de tool wat gebruiksvriendelijker”

“De score verdeling is niet goed, de weging is slecht verdeeld ten opzichte van de vragen”

De quotes hebben veelal betrekking op de lay-out en het ontwerp van de tool. Deze valt binnen het gebruikte programma echter niet te wijzigen. Ook is de gekregen feedback vaak herkenbaar voor de projectgroep. Uiteindelijk heeft de projectgroep in hoofdstuk 5 aanbevelingen opgesomd met betrekking tot mogelijke verbeterpunten van de tool.

In de aanloop naar de afronding van het project is er een bijeenkomst geweest met de opdrachtgever en de initiatiefnemers van het project om de tool gezamenlijk te testen en discussiepunten met elkaar te bespreken. Voorafgaand aan de bijeenkomst hadden de aanwezigen de mogelijkheden gekregen om de tool in te zien en alvast feedback te genereren. De notulen van deze bijeenkomst is in de bijlage te vinden, zie nummer 5.

Allereerst zorgde de interactieve sfeer in de bijeenkomst ervoor dat er door de aanwezigen met een kritische blik naar de tool gekeken werd. De aanwezigen hadden allen veel kennis over levensloopbestendig wonen, wat de input uiteraard ten goede kwam. De tool is, zoals deze er op dat moment voor stond, gezamenlijk doorgelopen. Al snel werd de visie van de projectgroep door de ondernemers ondersteund, namelijk dat de tool vanwege de beperkingen van het programma niet klaar is om geïmplementeerd te worden op de website.

Uiteindelijk zijn de aanbevelingen vanuit de projectgroep gepresenteerd en in overleg met de ondernemers aangevuld. Mede aan de hand hiervan is hoofdstuk 5 van dit rapport geschreven. In dit hoofdstuk staan de uiteindelijke aanbevelingen beschreven om de tool tot het gewenste niveau te tillen.

In de huidige vorm en met behulp van het huidige programma heeft de tool echter ook potentie om online te gaan, echter zal het doel van de tool in dat geval anders worden dan vooraf gepland. In plaats van een tool waarbij men daadwerkelijk hun huis kan testen zal de tool in dat geval enkel dienen om bewustzijn te creëren.

5. AANBEVELINGEN

De online tool is binnen de mogelijkheden van Easy-LMS, het programma waarmee de tool ontworpen en opgezet is, ontwikkeld. Hierbij is de conclusie dat het programma niet (volledig) voorziet in de wensen vanuit de projectgroep en de opdrachtgever. De gebruikservaring en gebruiksvriendelijkheid zouden naar een hoger niveau getild kunnen worden als de online tool middels een ander, uitgebreider, programma ontwikkeld zou worden. De projectgroep heeft contact opgenomen met medewerkers van Easy-LMS om (een deel van de) verbeterpunten aan te kaarten. De conclusie hierbij is dat het programma van Easy-LMS over veel functies niet beschikt. De projectgroep is zich bewust van het feit dat het inzetten van een complexer programma een extra kostenpost betekent. De opdrachtgever zal uiteindelijk beslissen of zij hier verder iets mee zullen gaan doen, of dat er genoeg genomen wordt met de huidige online tool. Onderstaand zijn de verbeterpunten opgesomd, waarvan de projectgroep denkt dat deze de kwaliteit van de online tool naar een hoger niveau zouden tillen.

1. OVERSLAAN VAN VRAGEN

Easy-LMS beschikt niet over de mogelijkheid om een vraag over te kunnen slaan. Omdat bijvoorbeeld de eerstvolgende vraag niet relevant blijkt te zijn (vanwege het antwoord op de eerste vraag), zou het een toegevoegde waarde zijn als dit mogelijk zou worden.

Voorbeeld: Vraag X: Heeft u een tuin? Antwoord 1: Ja, Antwoord 2: Nee
 Vraag Y: Heeft u tuin veel onderhoud nodig? Antwoord 1: Ja, Antwoord 2: Nee

Uitleg: Op het moment dat men bij de eerste vraag (vraag X) aangeeft geen tuin te hebben is de hierop volgende vraag niet meer relevant. Het zou daarom helpen als men in dit geval vraag Y over zou kunnen slaan.

2. ANTWOORDEN ZIJN NIET PER DEFINITIE 'GOED' OF 'FOUT'

Easy-LMS heeft verschillende standaard formats waarin een online test gemaakt kan worden. Echter sluit geen van deze formats écht goed aan op de online tool voor levensloopbestendig wonen. Er is uiteindelijk gekozen om de online tool te ontwikkelen in het 'examen' format, dit heeft echter een aantal nadelen. Het grootste nadeel is dat het programma ervan uitgaat dat een antwoord letterlijk goed of fout is, zoals bij een examen het geval is. In het geval van een online tool voor levensloopbestendig wonen is dit niet helemaal gepast.

Voorbeeld: Wanneer men aangeeft geen onderhoudsvrije tuin te hebben voldoet dit niet aan de kenmerken van levensloopbestendig wonen. Achteraf, wanneer men de score krijgt, krijgen zij te zien dat het antwoord op deze vraag 'fout' was. Om te beginnen is er in dit voorbeeld geen 'goed' of 'fout' antwoord. Het is enkel een test om te kijken in hoeverre de woning voldoet aan de kenmerken van levensloopbestendig wonen.

3. PUNTENTELLING

Naast het goed/fout rekenen van de antwoorden, zie punt 2, sluit de puntentelling ook niet aan bij de ideale tool.

Voorbeeld: In de online tool staat een vraag over de voorzieningen in de omgeving van de woning kan men zes antwoorden geven (meerdere antwoorden mogelijk). Men kan kiezen om de volgende voorzieningen aan te vinken: supermarkt, pinautomaat, apotheek, zorginstelling (bijv. dokter), openbaar vervoer, ontmoetingsplek.

Uitleg: Het programma kent enkel een punt toe wanneer men alle zes voorzieningen aanklikt. Het maakt voor de score dus niet uit of er in de nabijheid van de woning vijf (van de zes) of helemaal geen van de betreffende voorzieningen te vinden zijn. Echter heeft dit verschil wel degelijk invloed op de mate waarin de woning levensloopbestendig is. Er zou dus ook wel degelijk onderscheid gemaakt moeten worden in de score.

4. LETTERGROOTTE INLEIDINGSTEKST

De lettergrootte in de inleiding (tekst bij het starten van de test) kan niet vergroot worden. De inleidingstekst is momenteel vrij klein, en om de gebruiksvriendelijkheid te vergroten zou het prettig zijn als de tekst vergroot zou kunnen worden.

5. UITLEG BIJ VRAGEN EN ANTWOORDMOGELIJKHEDEN

Om vragen en antwoordmogelijkheden te verduidelijken is het in veel gevallen handig om een extra uitleg toe te voegen aan de vragen en antwoordmogelijkheden, bijvoorbeeld door middel van een informatieknop. Easy-LMS biedt deze functie echter enkel aan in de vorm van zogenoemde 'feedback'.

De feedback wordt nu pas getoond, na het ingevuld hebben van de betreffende vraag.

6. ALGEMENE LAY-OUT

Het is niet mogelijk om de lay-out binnen het Easy-LMS format te wijzigen. Hierbij valt het op dat de verschillende vragen niet op dezelfde wijze getoond worden. Zo zit de knop om naar de volgende of vorige vraag te gaan niet steeds op dezelfde hoogte. De hoogte waarop deze knop zit is namelijk afhankelijk van de grootte van de afbeeldingen en de hoeveelheid tekst in de vraag en in de antwoordmogelijkheden. Het gevolg is dat de tool rommelig over kan komen en dat de consistentie niet gewaarborgd wordt. Hiernaast is er relatief veel wit te zien op het moment dat men gebruik maakt van de online tool. Het zou wenselijk zijn dat de tool zich aanpast aan de grootte van het beeldscherm en de witruimte zoveel mogelijk zou weten te beperken. Dit kan simpelweg opgelost worden door de tekstgrootte en/of de afbeeldingen te vergroten.

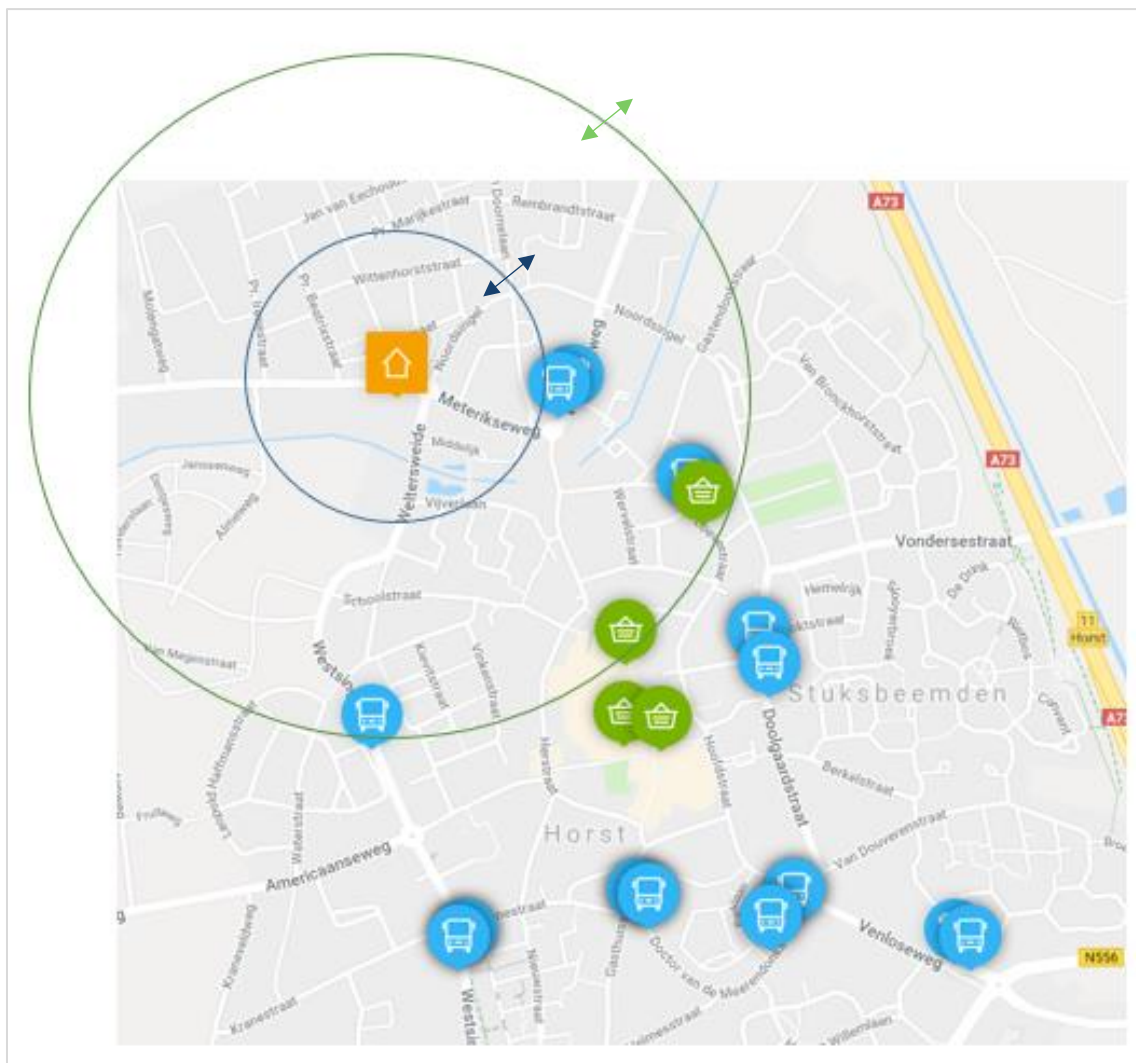
7. AFBEELDINGEN

De gebruikte afbeeldingen in de online tool zijn allen vrij om voor commerciële doeleinden te gebruiken of door de projectgroep zelf gemaakt. Echter zouden enkele vragen verduidelijkt kunnen worden door betere afbeeldingen te implementeren bij de vraag. Dit betekent echter dat er professionele foto's gemaakt dienen te worden of professionele foto's aangekocht dienen te worden.

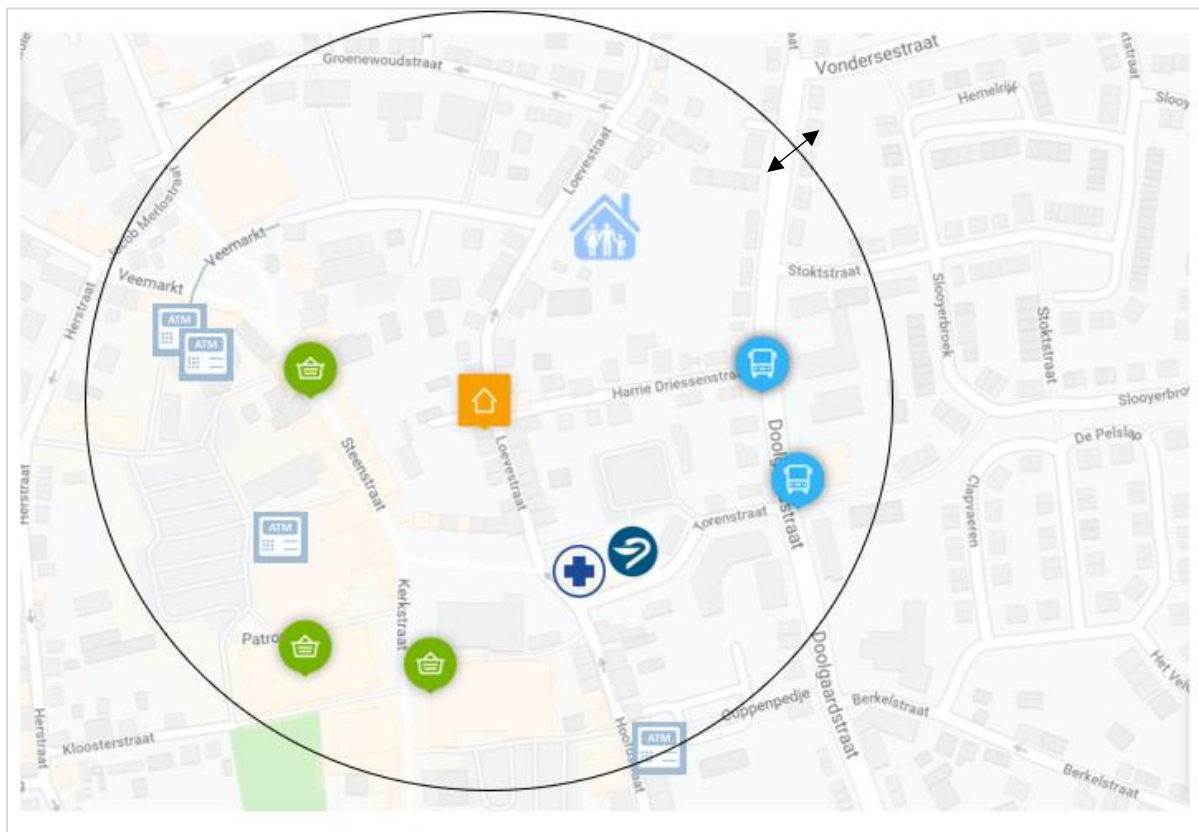
8. IMPLEMENTATIE VAN DE OMGEVING IN DE TOOL

Naast de woning zelf speelt ook de omgeving van de woning een belangrijke rol in de mate waarin de bewoner levensloopbestendig kan wonen in de betreffende woning. Dit wetende bestaat de wens om de omgeving op een interactieve manier op te nemen in de online tool. Hierbij is het idee ontstaan om de woning, in de vorm van een icoon, op een interactieve kaart weer te geven, evenals belangrijke voorzieningen in de omgeving van de woning. Idealiter zou men zelf de straal aan kunnen passen om te bekijken in welke straal van de woning de betreffende voorzieningen zich bevinden. De kaart behoort interactief te zijn. Hiermee wordt bedoeld dat men zelf in- en uit- kan zoomen, en zelf met de muis de kaart naar links, rechts, boven en onder kan verplaatsen. Ter informatie staat erbij beschreven dat de voorzieningen zich idealiter binnen een straal van 500 meter van de woning bevinden. Binnen een straal van 500 meter kan ervan uitgegaan worden dat men te voet op en neer kan. Belangrijk om te weten is dat men hiervoor het adres van de woning in dient te vullen. Ter visualisatie is er een voorbeeld gemaakt van de eventuele wijze waarop de omgeving in de tool opgenomen zou kunnen worden, zie figuur 6.1 en 6.2. De woning op figuur 6.1 heeft relatief weinig voorzieningen in de nabijheid van de woning, terwijl de woning op figuur 6.2 alle voorzieningen binnen een straal van 200 meter heeft. Uiteraard brengt de implementatie van de omgeving op deze wijze een grote kostenpost met zich mee. Zo zal er een overeenkomst gesloten moeten worden met Google Maps of een soortgelijke aanbieder van een interactieve kaart.

Figuur 6.1 Visualisatie implementatie omgeving in de tool (1) **Ongeldige bron opgegeven.**

Figuur 6.2 Visualisatie implementatie omgeving in de tool (2) **Ongeldige bron opgegeven.**

9. PASSEND ADVIES

Easy-LMS biedt helaas niet de mogelijkheid om de gebruiker van de online tool een passend advies (op maat) te geven. De pagina met eventuele verbeterpunten is algemeen, en wordt na het voltooien van de online tool op eenzelfde manier weergegeven aan alle gebruikers. Het advies is dus niet afhankelijk van de antwoorden op de vragen. Een algemeen advies is onpersoonlijk, wat ervoor kan zorgen dat de gebruiker zich niet begrepen voelt en niet het idee krijgt dat hij of zij centraal staat in de tool.

10. ANTWOORD VERANDEREN NA AFRONDING

Na het afronden van alle vragen komt men op de adviespagina. Vanaf de adviespagina is het echter niet meer mogelijk om terug te gaan naar de vragen en de antwoorden op bepaalde vragen te wijzigen. De kans is aanwezig dat men op de adviespagina erachter komt dat men een verkeerd antwoord gegeven heeft op een bepaalde vraag.

BIBLIOGRAFIE

- ANP. (2014, juni 4). *Parlementaire Monitor*. Opgehaald van www.parlementairemonitor.nl: <https://www.parlementairemonitor.nl/9353000/1/j9vvij5epmj1ey0/vjklkeruk6yl>
- beterwoneninvoerendaal.nl. (2019, januari 01). *doe de test*. Opgehaald van www.beterwoneninvoerendaal.nl: <https://www.beterwoneninvoerendaal.nl/doe-de-test>
- CBS Statline. (2019, februari 14). *Woningcijfers*. Opgehaald van www.cbs.nl: <https://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82900NED&D1=a&D2=0&D3=0,75,187,233,361,412&D4=a&HDR=T&STB=G1,G2,G3&VW=T>
- drimble. (2013, december 19). *Geldautomaat Broekhuizen*. Opgehaald van www.drimble.nl: <https://drimble.nl/regio/limburg/venray/18406499/pinautomaat-broekhuizen.html>
- Gemeenteraad Horst aan de Maas. (2017, mei 19). *Verordening grondprijismaatregelen*. Opgehaald van www.horstaandemaas.nl: <https://www.officielebekendmakingen.nl/gmb-2017-86304.pdf>
- horstaandemaas.nl. (2019). *Subsidie, lening of regeling voor uw woning*. Opgehaald van www.horstaandemaas.nl: <https://www.horstaandemaas.nl/subsidie-lening-regeling-voor-uw-woning>
- horstaandemaas.nl. (2019). *WMO en WLZ*. Opgehaald van www.horstaandemaas.nl: <https://www.horstaandemaas.nl/wmo-en-wlz>
- langerthuisinhuis.nl. (2019, januari 01). *checklist - langer thuis in huis*. Opgehaald van www.langerthuisinhuis.nl: <https://langerthuisinhuis.nl/hulpmiddelen/checklist/>
- levensloopbestendigwonenlimburg.nl. (2019, juni 11). *Levensloopbestendigwonenlimburg.nl*. Opgehaald van www.levensloopbestendigwonenlimburg.nl: <https://levensloopbestendigwonenlimburg.nl/>
- Nivel. (2014). *Ouderen van de toekomst*. Utrecht: Jan van Waarden.
- reindonk. (2013, december 11). *Pinautomaat terug in Hegelsom*. Opgehaald van www.reindonk.nl: <http://www.reindonk.nl/pinautomaat-terug-in-hegelsom/nieuws/item?13389>
- reindonk. (2015, januari 22). *Pinautomaat in Swolgen en Melderslo*. Opgehaald van www.reindonk.nl: <http://www.reindonk.nl/pinautomaat-in-swolgen-en-melderslo/nieuws/item?175565>
- Rijksoverheid. (2018). *Kan ik een vergoeding krijgen als ik een woningaanpassing nodig heb?* Opgehaald van www.rijksoverheid.nl: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/zorg-en-ondersteuning-thuis/vraag-en-antwoord/vergoeding-voor-woningaanpassing>
- svn.nl. (2018). *langer thuis wonen*. Opgehaald van www.svn.nl: <https://www.svn.nl/particulieren/situaties/langer-thuis-wonen/>
- TOPonderzoek. (2017). *Redenen wel/niet levensloopbestendig maken van een woning*. n.t.b.: TOPonderzoek.
- wiki.ovinnederland.nl. (2018, december 29). *Lijn 789 Evertsoord Ter Peel - Lottum Markt*. Opgehaald van www.wiki.ovnederland.nl: http://wiki.ovinnederland.nl/wiki/Lijn_789_Evertsoord_Ter_Peel_-_Lottum_Markt
- www.allecijfers.nl. (2019, februari 21). *allecijfers gemeente Horst aan de Maas*. Opgeroepen op maart 1, 2019, van www.allecijfers.nl: <https://allecijfers.nl/gemeente/horst-aan-de-maas/>
- www.CBS.nl. (2016, december 21). *Nederland telt 17 miljoen inwoners*. Opgehaald van www.cbs.nl: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2016/12/nederland-telt-17-miljoen-inwoners>
- www.mijnhuisopmaat.nl. (2019, januari 1). *doe de huistest*. Opgehaald van www.mijnhuisopmaat.nl: <https://www.mijnhuisopmaat.nl/test/>

Zuyd Hogeschool. (2017). *Verwachtingen m.b.t. informatieverstrekking over levensloopbestendig wonen*.